

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. IV. Dæríne in Deo poßit compositio rationis: ubi, de distinctione &
numero Attributorum: & an à Deo & Beatis fieri ea distinctio poßit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

TOMVS I.

SECTIO QUARTA.

De in Deo possit compositionis: ubi de distinctione & numero Attributorum: & an à Deo & Beatis fieri ea distinctio possit.

I.
Compositio sequitur distinctionem.

COMPOSITIO distinctionem sequitur, ejusque naturam imitatur: cum ergo in Deo nihil sit realiter à Deo distinctum, nulla in eoreperi potest realis compositio. At verò, ut tota disp. precedente ostendimus, distinctio rationis nihil secum affert Deo indignum, imò, ut ibidem sect. 3. num. 6. probatum est, summam in eo arguit perfectionem. Hanc proinde in Deo variis locis statuit S. Thomas: hic enim q. 13. a. 4. ad 3. *Deus, inquit, est unus re, & plures secundum rationem.* Item in 1. d. 2. q. 1. a. 3. sic habet: *Quidam dicunt, quòd ista Attributa, Misericordia & Iustitia Divina non differant, nisi penes commorata in creaturis, quòd non potest esse &c.* Et ibid. addit, *Pluralitatem Divinorum Nominum, seu perfectionum, non esse solum ex parte intellectus secundum diversas conceptiones, quæ dicuntur diverse rationes, sed etiam ex parte ipsius Dei.* In quam rem plura ex S. Thoma attuli Disp. 24. Log. sect. tertiâ.

II.
Hinc ulterius infero, sicut distinctio rationis Deum non dedecet, ita nec compositio per rationem quidquam in se includit Deo repugnans.

Hinc ulterius infero, sicut distinctio rationis Deum non dedecet, ita nec compositio per rationem quidquam in se includit Deo repugnans. Imò si detur in Deo distinctio rationis inter varia prædicata sese invicem non includentia, ut Disp. precedente dari ostensum est, non videtur in eo negari posse compositio rationis: intellectus siquidem, sicut prædicata illa dividere à se invicem, & separare intentionaliter potest; ita eadem denuò conjungere poterit, & inter se unita repræsentare, quæ est compositio rationis. Huc alluisse videtur S. Augustinus supra sect. 4. num. 7. citatus, dum lib. 6. de Trin. cap. 4. Deum vocat *Simplicem Multiplicitatem, & Multiplicem Simplicitem; simplicem scilicet à parte rei, ratione multiplicem.*

S. Augustinus.

III.
Tribus modis sumitur à Theologis Attributum.

Circa numerum Attributorum, notandum imprimis quid nomine *Attributi* à Theologis intelligatur. Quamvis itaque interdum generatim sumatur nomen, ac notio *Attributi*, pro omni prædicato, quod in Deo reperitur, ita ut etiam *Essentia* applicetur: plerumque tamen non pro *Essentia*, sed pro prædicatis tantum ratione nostrâ *Essentia* superadditis sumi solet: ac demum propriissime pro illis solummodo prædicatis, quæ Deo, ut *Unus est*, conveniunt, seu pro *Perfectionibus* tantum absolutis, non pro *Relationibus*, quæ *Attributa* notionalia vocantur, de quibus alibi, in materia scilicet de Trinitate, loco iis proprio, disputari solet.

IV.
Dividuntur Attributa in positiva, & negativa.

Attributa ergo hoc modo sumpta dividuntur in positiva, seu affirmativa, quæ perfectionem Deo aliquam attribuunt; & negativa, quæ, nostro modo concipiendi, imperfectionem ab eo remouent. Attributa negativa ut plurimum numerantur octo; nempe, esse *Increatum, Incorporeum, Infinitum, Immensum, Inmutabilem, Incomprehensibilem, Invisibilem, Ineffabilem*: quæ nihilominus, quamvis negationem sonent, non tamen omnia propriè in negatione consistunt.

V.
Duplex Attributorum positivorum genus.

Attributa etiam positiva dupliciter à Theologis sumuntur: primò improprie, nimirum non prout perfectionem aliquam Deo intrinsecam, sed deno-

minationes tantum extrinsecas denotant, ut advertit S. Thomas 1. p. q. 13. a. 7. ad 1. ex tempore eidem advenientes; quales sunt denominationes *Domini, Creatoris, &c.*: Secundò, & propriè, per Attributa positiva intelliguntur illa, quæ realem & positivam perfectionem in Deo existentem significant, ut esse *Omnipotentem, Omniscium &c.* quæ, ut constat, virtutem positivam important, Deo intrinsecam.

Quæres, hæc Dei Attributa, finita numero sunt, an infinita? Resp. ea, quæ primariò in Deo nomine Attributorum importantur, qualia sunt *Iustitia, Misericordia &c.* esse solum finita. Si tamen quis varia ex his Dei prædicatis, ut rectè advertit P. Granada 1. p. tract. 2. d. 9. num. 3. ulterius subdividere velit, & in formalitates inadæquatas, & incompletas intentionaliter distinguere, infinita in eo hujusmodi prædicata inveniet. Quare si Dei potentiam quis, aut scientiam in varios partiales conceptus mente distinguat, quorum singuli singulis creaturis respondeant, & sic de aliis Dei prædicatis, tot in eo attributa inveniet, quot species, imò quot individua. Hi tamen partiales conceptus unum integrant Attributum completum, *Omnipotentia* illi, hi *Scientia*.

VI.
Attributa Dei primaria sunt numero finita.

Hæc tamen Attributa derivata possunt in infinitum.

Quoad postremum, an scilicet à Deo & Beatis fieri queat distinctio rationis: partem negantem tenet Capreolus in 1. d. 8. q. 4. a. 3. sine, Suarez hic, lib. 1. c. 13. Vasq. 1. p. to. 2. d. 118. cap. 2. Granada 1. p. tract. 2. d. 6. num. 6. Fasolus 1. p. q. 12. a. 8. dub. 2. num. 3. Tanner. 1. p. disp. 2. q. 2. d. 4. num. 7. & alii. Contrarium tamen cum Henrico Quodl. 5. q. 1. Torres 1. p. q. 28. a. 2. d. 2. dub. 3. & aliis tenent plurimi ex recentioribus.

VII.
Verum Deus & Beati faciunt distinctionem rationis.

Dico primò: per visionem Dei intuitivam fieri potest distinctio rationis, etiam objectiva inter prædicata divina, & unum Attributum videri non viso alio; item *Essentia* videri sine Attributis, Attributa sine *Essentia*, & sic de cæteris. Hanc Conclusionem infra probabo, cum de visione Dei, ubi ostendam, posse unam ex Divinis Personis clarè videri, non visâ aliâ; five hæc visio sit vocanda *beatifica*, five non, in quo est quæstio de nomine; si enim per visionem *beatificam* intelligat quis eam tantum, per quam omnia quæ in Deo sunt intrinsecè, clarè cernuntur, ejusmodi visio, qua vel una Persona, vel unum Attributum sine alio, vel sine *Essentiâ* videretur, aut è contrâ, non esset *beatifica*. Si verò per *beatificam* visionem aliud nihil intelligatur, quàm actus qui immediatè fertur in Deum, & aliquod ejus prædicatum clarè contuetur, hæc visio esset *beatifica*, cum non abstractivè, sed intuitivè in Deum tendat, eumque sine medio, quamvis inadæquatè, repræsentet.

VIII.
Per visionem Dei fieri potest distinctio rationis.

Sine visio Dei prædicata, vocanda beatifica.

De intellectu divino major est difficultas: cum enim omnis ejus actus sit comprehensivus, non potest quidquam inadæquatè cognoscere, sicque nec propriè præscindere: actus quippe præscindens, ut in *Logicâ*, Disp. 24. ostendi, ille tantum est, qui unum cognoscit, alio, quod cum eo identificatur, non cognito. Nec quòd actus nostros præscindentes, & objecta iis respondentia videat, propterea præscindit ipse; sicut nec ex eo quòd discursum nostrum videat, discurret. De quo plura cum de *Scientia Dei*. Illud mihi indubitatum videtur, Deum per actus suos intuitivos & immediatos distinctionem rationis, seu præcisiones, facere non posse: Utrum verò cognitio quasi abstractiva, ac mediata, in Deum cadere possit, & per eam fieri præcisio, dicitur suo loco.

IX.
Verum intellectus Divinus facit præcisiones.